

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

ДРУГА СЕКЦІЯ

СПРАВА “ ГАПОНЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ ”

(Заява № 9254/03)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

29 лютого 2006 року

Це рішення стане остаточним за обставин, викладених у п. 2 статті 44 Конвенції.
Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Гапоненко проти України»

Європейський суд з прав людини (друга секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

п. Ж.-П. КОСТА (J.-P. COSTA), *ГОЛОВА*,
п. А. Б. БАКА (A. B. BAKA),
п. І. КАБРАЛ БАРРЕТО (I. CABRAL BARRETO),
п.Р. ТЮРМЕН (P. TÏRMEM),
п. В. БУТКЕВИЧ (V. BUTKEVYCH),
пані Д. ЙОЧЕНЕ (Ms D. JOČIENĖ),
п. Д. ПОПОВІЧ (D. POPOVIĆ), *СУДДІ*,
ТА ПАНІ С. ДОЛЛЕ (Mrs S. DOLLÉ), *СЕКРЕТАР СЕКЦІЇ*,
ПІСЛЯ ОБГОВОРЕННЯ В НАРАДЧІЙ КІМНАТІ 7 ЛЮТОГО 2006 РОКУ,
ВИНОСИТЬ ТАКЕ РІШЕННЯ, ЩО БУЛО ПРИЙНЯТЕ ЦЬОГО ДНЯ:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена проти України за заявою (№ 9254/03), поданою до Суду відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) громадянином України паном Леонідом Степановичем Гапоненком (далі — заявник) 6 березня 2003 року.

2. Уряд України (далі — Уряд) був представлений Уповноваженим — пані Валерією Лутковською.

3. 23 листопада 2004 року Суд вирішив комунікувати заяву Уряду. Відповідно до пункту 3 статті 29 Конвенції Суд вирішив, що питання прийнятності та суті заяви розглядатимуться разом.

ФАКТИ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявник народився в 1953 році і живе в м. Чернігові, Україна.

5. У 1999 році заявник звернувся до Деснянського районного суду м. Чернігова з позовом до державного підприємства «Атомспецбуд», вимагаючи виплатити заборгованість з заробітної плати. 5 серпня 1999 року суд присудив йому 10 353 грн.

6. У кінці 2001 року заявник звернувся до Печерського районного суду м. Києва з позовом до Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства палива та енергетики України та Міністерства юстиції України, вимагаючи відшкодування матеріальної та нематеріальної шкоди, завданої невиконанням рішення, винесеного на його користь. 29 січня 2002 року суд відмовив у задоволенні позову заявника, зазначивши, що заявник мав подати відповідні позови про відшкодування шкоди проти державної виконавчої служби, а не проти зазначених відповідачів, чия відповідальність за невиконання рішення скаргником не була доведена. Заявник не оскаржив це рішення за встановленою апеляційною та касаційною процедурою. Наказом Міністерства палива та енергетики від 27.06.2002 року підприємство-боржник було ліквідоване, і всі виконавчі листи направлялись до створеної ліквідаційної комісії.

7. 3 листа від 4 січня 2003 року Міністерства юстиції іншим кредиторам заявник зрозумів, що рішення від 5 серпня 1999 року не буде виконане з огляду на велику кількість виконавчих листів щодо підприємства-боржника. Крім того, міністерством

зазначалося, що виконання рішень шляхом реалізації майна вимагало спеціального дозволу Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій, оскільки майно боржника знаходилось у Чорнобильській зоні та зазнало радіоактивного забруднення.

8. Рішення досі залишається невиконаним.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

10. Витяги з відповідного національного законодавства можна знайти в рішенні від 30 листопада 2004 року у справі *«Михайленки та інші проти України»* (заява № 35091/02 та інші, пп. 24-33, ЄСПЛ 2004-XII).

ЩОДО ПРАВА

11. Заявник скаржився на невиконання рішення, винесеного на його користь. Він посилався на пункт 1 статті 6 Конвенції і статтю 1 Протоколу № 1 до Конвенції, які передбачають таке:

Пункт 1 статті 6

«Кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру або встановить обґрунтованість будь-якого висунутого проти нього кримінального обвинувачення».

Стаття 1 Протоколу № 1

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів або для забезпечення сплати податків чи інших зборів або штрафів».

I. ПРИЙНЯТНІСТЬ

12. Уряд висловлював зауваження такі ж, як і у згаданій вище справі *«Михайленки та інші проти України»*. Проте за тих же підстав, що наведені і в тій справі, Суд вирішує, що ці зауваження мають бути відхилені.

13. У світлі зауважень сторін Суд вирішує, що скарга заявника за пунктом 1 статті 6 Конвенції піднімає серйозні питання фактів та права за Конвенцією, визначення яких вимагає розгляду по суті. Він не знаходить підстав для визнання цієї частини заяви неприйнятною. За цих же підстав скарга заявника за статтею 1 Протоколу № 1 до Конвенції не може бути визнана неприйнятною.

II. ЩОДО СУТІ

14. У своїх зауваженнях Уряд наводив аргументи такі ж, як і в попередніх справах, зазначаючи, що тут не було порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Протоколу № 1 до Конвенції (див. рішення у справі *«Михайленки та інші проти України»*, згадане вище, пп. 48-49, 58; рішення від 22 лютого 2005 року у справі *«Шаренок проти України»*, заява № 35087/02, пп. 23 та 32).

15. Суд зазначає, що протягом визначеного періоду часу — майже шість років і шість місяців — рішення, винесене на користь заявника, не було виконане.

16. Суд повторює, що він уже встановлював порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Протоколу № 1 до Конвенції у справах, як ця заява (див. рішення у справі *«Михайленки та інші проти України»*, згадане вище, пп. 55 і 64; рішення у справі *«Шаренок проти України»*, згадане вище, пп. 29 і 38).

17. Розглянувши надані йому матеріали, Суд зазначає, що Уряд не надав жодного факту чи аргументу, який би переконав його зробити інший висновок у цій справі. Таким чином, тут було порушення пункту 1 статті 6 Конвенції і статті 1 Протоколу № 1 до Конвенції.

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

18. Стаття 41 Конвенції передбачає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію».

A. Шкода

19. Заявник вимагав 10 353 грн¹ матеріальної шкоди, що відповідає розміру заборгованості за рішенням національного суду, та 100 000 грн² нематеріальної шкоди.

20. Уряд зазначав, що заявник не обґрунтував вимоги, і стверджував, що констатація порушення становитиме достатню справедливую сатисфакцію в цій справі.

21. Оскільки заявник вимагає суму, присуджену йому рішенням національного суду, Суд вирішує, що Уряд має виплатити йому заборгованість для задоволення його матеріальної шкоди. Щодо решти вимог заявника щодо справедливої сатисфакції Суд, роблячи свою оцінку на неупередженій основі, як вимагається статтею 41 Конвенції, присуджує заявнику 2000 ЄВРО на відшкодування нематеріальної шкоди.

Б. Судові витрати

22. Заявник не подав жодних вимог щодо цього. Таким чином, Суд нічого не присуджує з цього приводу.

В. Пеня

23. Суд вважає за доцільне призначити пеню на підставі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, до якої мають бути додані три відсотки.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* заяву прийнятною;

2. *Вирішує*, що було порушення пункту 1 статті 6 Конвенції;

3. *Вирішує*, що було порушення статті 1 Протоколу № 1 до Конвенції;

4. *Вирішує*, що:

(а) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач має сплатити заявнику заборгованість за рішенням національного суду, яка належить заявнику, а також 2000 ЄВРО (дві тисячі ЄВРО) на відшкодування нематеріальної шкоди плюс будь-який податок, який може бути сплачений, які мають бути конвертовані в національну валюту Уряду-відповідача на день здійснення платежу;

(б) у випадку несплати чи несвоєчасної сплати державою-відповідачем сум на них нараховуватиметься пеня, яка дорівнює граничній позичковій ставці Європейського

центрального банку плюс три відсотки, з часу, коли закінчиться вищезгаданий тримісячний строк, і до моменту повного розрахунку.

Вчинено англійською мовою та повідомлено письмово 28 лютого 2006 року відповідно до пунктів 2 і 3 правила 77 Регламенту Суду.

С. Долле
СЕКРЕТАР СЕКЦІЇ

Ж.АП. Коста
ГОЛОВА СЕКЦІЇ